

Journal of Recreation and Tourism Research

Journal home page: www.jrtr.org

ISSN:2148-5321

BALIKESİR İLİ BİGADIÇ İLÇESİNİN KIRSAL TURİZM POTANSİYELİNİN SWOT ANALİZİ YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hilâl KESKİN^a

Gizem ÇORMAN^b

Yusuf AYMANKUY^c

a Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye (keskinhilal10@hotmail.com)

b Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye (gizemcorman@outlook.com)

c Balıkesir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Balıkesir, Türkiye (aymankuy@balikesir.edu.tr)

ARTICLE HISTORY

Received:
31.03.2017

Accepted:
10.04.2017

Anahtar Kelimeler:

Turizm
Kırsal Turizm
SWOT
Bigadiç

Keywords:

Tourism
Rural Tourism
SWOT
Bigadiç

ÖZ

Ülkemizde turizm talebi, sosyo-ekonomik değişimlerin de etkisiyle önemli bir artış içerisinde. Bu talebe cevap verebilmek ve turizmden daha fazla fayda sağlayabilmek için alternatif turizm çeşitlerinin geliştirilmesi oldukça önemlidir. Bu turizm çeşitlerinden biri de kırsal kalkınmaya doğrudan etki sağlayan kırsal turizmdir.

Bu çalışmada, Türkiye’de kırsal turizm açısından önemli olan Balıkesir ilinin, Bigadiç ilçesi ele alınmıştır. Dünyanın en önemli bor yataklarına sahip olmanın yanı sıra, tarım, hayvancılık ve sanayileşmede de son yıllarda ivmeyi arttıran Bigadiç, termal turizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bigadiç’in kırsal turizm potansiyelinin belirlenmesi amacıyla; SWOT analizi tekniğinden faydalanılarak, Bigadiç ilçesinin kırsal turizm potansiyeli değerlendirilmiştir.

ABSTRACT

Tourism demand in our country is in a significant increase due to the effects of socio- economic changes. It is very important to develop alternative tourism varieties in order to be able to respond this demand and to provide more benefits than tourism. One of these varieties of tourism is rural tourism which provides direct effect to the rural development.

In this studying, Bigadiç district of Balıkesir province, which is important in terms of rural tourism in Turkey, was tackled. In addition to having the world’s most important boron deposits, Bigadiç has also increased its momentum in agriculture, animal husbandry and industrialization in recent years and has an important potential in terms of thermal tourism. In order to determine the rural tourism potential of the Bigadiç district was evaluated.

GİRİŞ

Teknolojinin gelişmesi, insanların çalışma sürelerinin kısalması, yoğun stres, kentlerin nüfus yoğunluğunun artması gibi sebeplerden dolayı, turizme olan talep gün geçtikçe artmaktadır. Deniz-kum-güneş konseptindeki tatillerin yerine alternatif turizm türlerine olan ilginin de artmasıyla birlikte mevcut turizm olanakları yetersiz kalmakta ve alternatif turizm kaynakları arayışı içerisine girilmektedir. Kırsal kalkınmanın önemli destekçilerinden olan kırsal turizm, aynı zamanda söz konusu alternatif turizm çeşitlerinden biri olarak da karşımıza çıkmaktadır. Kırsal alan; şehir olarak tanımlanan ve yerleşme alanının dışında kalan tarım ve hayvancılık ile ilgili etkinliklerin yapıldığı alanları da içeren mezra, köy vb. isimli yerleşimlerin var olduğu alanlar olarak tanımlanmaktadır (Şerefoğlu, 2009 s: 10). Bu kapsamda, kırsal turizmin, kırsal alanlarda yapılan tüm turizm hareketlerini kapsadığını söylemek mümkündür.

Makro ve mikro çevrenin yoğun bir değişim yaşadığı günümüz rekabet ortamında kentlerin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemeleri, fırsatlardan maksimum faydayı sağlanmalarına ve tehditlerin ise minimuma indirilmesine bağlıdır. Bu durum ise uygun stratejilerin geliştirilmesi ile mümkün olabilecektir (Altay, 2009 s: 69). SWOT analizi, bir işletmenin veya kentin sahip olduğu güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve karşı karşıya kaldığı ve kalabileceği tehditlerin değerlendirilmesinde kullanılan en önemli stratejik analiz tekniğidir (Bozkurt ve Altundaş, 2013 s: 132). Buradan hareketle; bu çalışmada, kırsal turizm kavramı hakkında bilgi verilmiş, Bigadiç ilçesinin kırsal turizm potansiyeli SWOT analiziyle değerlendirilerek, ilçede kırsal turizmin gelişmesi yönünde yapılması gerekenler hususunda öneriler sunulmuştur.

KIRSAL TURİZM

20. yüzyılın sonlarına doğru toplumun üst tabakasındaki insanların turizmden beklentilerinin farklılaşmaya başlamasıyla birlikte kitle turizminden bireyselleştirilmiş turizm türlerine doğru bir yöneliş başlamıştır. Bu yönelişte şehirde yaşayanların sosyo-ekonomik durumunun iyileşmesi, çevre kirliliği, iş hayatının stresinden uzaklaşma isteği ve gürültüden kaçış büyük rol oynamıştır (Halfway ve Taylor, 2006 s:199). Bununla birlikte, kitle turizmi doğaya ağır tahribatlar vermeye başlamış dolayısıyla sürdürülebilirliği sağlamak, insanları alternatif turizm çeşitlerine yönlendirmek ve yalnızca yaz mevsimiyle sınırlı kalan turizm hareketliliğini dört mevsime yaymak gibi amaçlar doğrultusunda farklı turizm çeşitleri arayışına girilmiştir. Söz konusu arayış alternatif turizm kavramını gündeme getirmiştir. Kitle turizmine karşı olarak geliştirilen alternatif turizm türlerinden biri de kırsal turizmdir.

Kırsal turizm kavramı; Dünya Turizm Örgütü'ne göre, kırsal kültürün rekreasyonel turist ürününün ana parçası olduğu turizm çeşidi olarak ifade edilmektedir. Avrupa Topluluğu ise, kırsal alanlarda gerçekleştirilen tüm turizm faaliyetlerini kırsal turizm olarak tanımlamaktadır (Şerefoğlu, 2009 s: 25-26). Kırsal turizm; nüfusun az olduğu ve ekonomik sıkıntılar dolayısıyla göçe maruz kalan kırsal alanlarda yapılan bir turizm faaliyetidir. Kırsal turizm, kültürel mirasa ve aynı zamanda çağdaş mimariye sahip, bünyesinde kendine özgü yerel özellikleri barındıran, bisiklete binme, balık tutma, at binme, avcılık, yürüyüş vb. gibi etkinliklere elverişli kırsal alanlarda yapılan bir turizm faaliyetidir (Cengiz ve Akkuş, 2012 s:61).

Kırsal turizmin Türkiye turizmi için önemi ana başlıklarla şu şekilde sıralanabilir (Torun, 2015 s: 16):

- Kırsal turizm, her mevsim yapılabilen bir turizm türüdür.
- Kırsal turizm, turizmin coğrafi dağılışında denge unsurudur.
- Kırsal turizm bir çok turizm türüne entegre olabilir.
- Kırsal turizmde rekreasyonel etkinlikler çok çeşitli ve özgündür.
- Kırsal turizm sürdürülebilir turizm anlayışına hizmet eder.
- Kırsal turizm bir ülkenin tanıtımında önemli bir araçtır.

BİGADIÇ VE TURİZM

Bigadiç'in bilinen en eski adı, "Şans Tanrıçasının İkizi" anlamına gelen Didi-Moti-He'dir. Ayrıca, Bigadiç'in "suyu bol olan yer", "kuyusu bol olan yer", "sulak yer", "sulu ova, sulu yer" anlamına geldiği bilinmektedir. Bunun yanı sıra, değişik efsanelere göre Bigadiç adının Romalı bir generalden veya Bergama Kralı'nın oğlunun adından geldiği rivayet edilmektedir. Diğer bir bakış açısına göre ise, Bigadiç'te çok boğa yetiştirilmesi nedeniyle "Boğadiç" denildiği ileri sürülmektedir. Bigadiç; Bigadia, Akhyrous, Bugadiç, Bigados ve son olarak da Bigadiç ismini almıştır (Özdemir, 1993 s:42; Arslan, 2013 s:231).

Balıkesir'in güneydoğusunda yer alan Bigadiç, Türkiye'nin ve dünyanın en önemli bor mineralleri madenlerine sahiptir. Ayrıca selenyum ve kükürt bulunan kaplıcalarıyla da öne çıkan ilçe, tarih boyunca çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır. Bigadiç ve çevresinde tarih öncesi dönemlere ışık tutan en dikkat çekici yerleşim Babaköy civarındadır. Bahsi geçen yerleşimin 20. yüzyıl başlarında Fransız mühendis Paul Gaudin tarafından keşfedilen Kırkağaç-Gelenbe yakınındaki "Yortan Mezar Kültürü" nün bir uzantısı olduğu kabul edilmektedir (Özdemir, 1993 s:63; Arslan, 2013 s:212).

Bigadiç'in doğusunda bulunan bir tepe üzerindeki Bigadiç Kalesi, MS. IX. yüzyılda Bizanslılar tarafından yapılmıştır. Bizans döneminde "Achyaos Kalesi" ismi verilen kale, Yunanlıların işgali sırasında karargah olarak kullanılmıştır. Günümüzde bir harabe görünümündeki Bigadiç Kalesi, restorasyon çalışması yapılması halinde turizme kazandırılacak tarihi güzelliklerdendir (Arslan, 2013 s: 213).

Tarihi kaynaklara göre beş bin yıllık bir geçmişe sahip olan ilçe; Frigyalılar, Persler, Lidyalılar, Romalılar, Selçuklular, Karesi Beyleri ve Osmanlı devrini yaşamış ve birçok değişikliğe uğramıştır. Bilhassa günümüze kadar uzanan tarihi eserlerin bir kısmı Osmanlı döneminden kalmadır. Bu dönemde cami, han, hamam ve medrese gibi birçok eser yapılmıştır. Define arayıcılarının yaptığı kazılar, maden çalışmaları ve yapılan ihmallerin neticesinde bölgedeki pek çok tarihi eser zarar görmüş ve harabe haline gelmiş olsa da, özellikle yüzyıllar öncesinin izlerini taşıyan camiler hala orijinal özelliklerini korumaktadır. Bu eserlerden bazıları ile Bigadiç Müze ve Kültür evi hakkında bilgiler aşağıda verilmiştir:

Kasım Paşa Cami: 1549'da Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden Cezerizade Kasım Paşa tarafından yaptırılmıştır. Tamamen kesme taşlarla yapılan cami birkaç defa tamir olmuşsa da minaresi orijinal haliyle günümüze kadar gelmiştir.

Yeşilli Cami: Halen Bigadiç Merkez Cami olarak kullanılan Yeşilli Cami 1715 tarihinde Bigadiçli Çavuşzade İsmail Ağa tarafından yaptırılmıştır.

Evlıya Çelebi (Lonca) Cami: 1795 yılında Bigadiç voyvodası Seyyit Hacı Hasar Ağa tarafından yaptırılmıştır. Temeli ve minare kaidesi orjinaldir.

Gavur Hamamı (Timilis): Aslen Roma dönemine ait, oda mezarlığı olduğu düşünülen bu hamamın içinde kayaya oyulmuş iki adet lahit bulunmaktadır.

Asaralan: Alan köyünün karşısında 20 dönüm genişliğinde bir arazidir. Etrafı Bizans dönemine ait surlarla çevrilidir.

Bigadiç Müze ve Kültür Evi: 1942 Bigadiç depremi sonrasında büyük hasar gören ve uzun yıllar kullanılmayan bina, 2001 yılında kaymakamlık, belediye ve ÇEKÜL (Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma Vakfı) işbirliğiyle yeniden düzenlenerek müze ve kültür evi haline getirilmiştir. Müzede: Kuvâ-yi Milliye bölümü, arkeoloji bölümü ve etnografya bölümü bulunmaktadır (<http://www.balikesirkulturturizm.gov.tr>).

Bigadiç, oldukça zengin alternatif turizm çeşitliliğine sahiptir. Bunlardan biri, ilçe geneline yayılmış termal potansiyeldir. 2006 yılında 6800 hektarlık bir alanda "Termal Turizm Merkezi" ilan edilen bölgenin kuzeyde Balıkesir, güneyde Sındırgı'daki büyük termal otel yatırımlarının ortasında bulunuyor olması, orta vadede alanın, bölgenin tamamlayıcı termal turizm merkezi haline gelebileceğini göstermektedir. Bigadiç'in 23 km. doğusunda, adını Roma döneminden kalma harabe şeklindeki kalıntıların bulunduğu bir hisardan alan Hisarköy Kaplıcaları bulunmaktadır. Bu kaplıcalar çevresinde, "Roma ve Bizans dönemlerinden kalma büyük bir yerleşme olduğu tahmin edilmektedir" (Özdemir, 1993 s:65; Arslan, 2013 s :64).

Hisarköy Kaplıcası'ndan çıkan sıcak su; köy içinde Bigadiç Belediyesi'ne ait olan otelde, 2005 yılında hizmete giren Bigadiç Hera Termal Devremülkleri'nde ve Bigadiç şehrindeki 3000 konutun ısıtılmasında

kullanılmaktadır. Tüketimin fazla olması nedeniyle Bigadiç Belediyesi tarafından sondaj çalışmaları yapılmış ve sahada derinliği 250 m. ile 750 m. arasında değişen altı adet yeni sıcak su kuyusu açılmıştır. Termal tesislerle birlikte Bigadiç; sağlık turizmi, doğa turizmi, dağ turizmi, av turizmi, yayla turizmi, kırsal turizm, kamp ve karavan turizmi gibi pek çok alternatif turizm imkanları sunmaktadır. Simav Çayı üzerine kurulan Yörücekler Regülatörü ile sulama kanallarının kapladığı Bigadiç Ovası, yüksek tarım kabiliyetine sahiptir. Pamuk, tütün, buğday, mısır, susam, nohut, bakliyat, domates, şeker pancarı, ay çiçeği ve her türlü sebzenin yetiştiği Bigadiç, sadece ilçe halkına değil civar ilçelere, Balıkesir'e, İstanbul haline de tonlarca sebze ihracatı yapmaktadır. Bilhassa dağ köylerinde yetiştirilen poyraz fasulyesi, ceviz, kiraz, elma, kestane, kızılıçık, incir, armut, nar, dut ve badem gibi ürünler oldukça lezzetli olup köy köy ayrılmaktadır. Alabarda köyü nar, Çayüstü (Kılla) köyü ceviz ağaçları ile yüklüdür. Kestane deyince Alan Köyü akla gelir. İncir Babaköyü çağırır. Aşağıçamlı Köyü ise kirazi ile meşhurdur.

Bigadiç'te et, süt ve yumurta istihsaline dayalı hayvancılık çok gelişmiştir. Bilhassa köylerinde 30.000 Büyükbaş hayvanın beslendiği Bigadiç; yumurta tavukçuluğu ve etlik tavukçuluğun yapıldığı yüzlerce tavukhanesi ile yüksek bir et, süt, yumurta üretimi bölgesidir. Bigadiç'te üretilen ve Balıkesir ilinde önemli bir pazar payına sahip "Et ve süt" ürünlerinin tanıtımını sağlamak amacıyla her yıl mayıs ayının ilk haftasında Et ve Süt Festivali düzenlenmektedir. Son iki yıldır geleneksel hale getirilen festival kapsamında, ilçede 43 yıl önce düzenlenen ancak devamı getirilmeyen, ata sporlarımızdan olan Rahvan At Yarışları ve Cirit gösterileri yapılmıştır. Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi ve Veterinerlik Fakülteleriyle işbirliği yapılarak "en güzel kuzu", "en güzel buzağı" ve yöresel et yemekleri yarışmaları düzenlenmiş olup 30.000'in üstünde katılımcıya ev sahipliği yapmıştır.(Balıkesir Yaşam ve Turizm Dergisi, 2017 s :72)

SWOT ANALİZİ: BİGADIÇ'İN KIRSAL TURİZMİNİN GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİ,FIRSATLAR VE TEHDİTLER

1970'li yıllarda, iş yönetimi amacıyla kullanılmaya başlanan SWOT analizi, daha sonraki yıllarda, farklı uygulama alanları için de bir analiz ve planlama aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. İlk olarak Albert Humprey tarafından SOFT (Satisfactory-Yeterli, Opportunity-Fırsat, Fault-Hata, Threat-Tehdit) analizi şeklinde ortaya atılan kavram, Urick ve Orr (1964) tarafından, SWOT analizi olarak yeniden düzenlenmektedir (Doğdubay ve Karan, 2015 s :24).

S : Strength (Organizasyonun güçlü/üstün olan yönlerinin tespit edilmesi),

W : Weaknesses (Organizasyonun güçsüz/zayıf olan yönlerinin tespit edilmesi),

O : Opportunities (Organizasyonun sahip olduğu fırsatları ifade etme)

T : Threats (Organizasyonun karşı karşıya bulunduğu tehdit ve tehlikeleri ifade etme) kelimelerinin baş harflerinden oluşturulmuş bir kısaltma olan SWOT; herhangi bir destinasyonun belirlenen kriterlere göre güçlü ve zayıf yönlerinin tespit edilerek, dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditlerin saptanmasında kullanılmaktadır (Gürlek, 2002; Cebecioğlu, 2006).

Bu çalışmada yüzyüze görüşme yöntemi ile desteklenmiş mülakat tekniği kullanılarak, Bigadiç destinasyonunun güçlü ve zayıf yönler saptanmış, üstünlükler ve tehditler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda; yöre halkından 7 kişiye ve aşağıda isimleri verilmiş ilçe protokolünün fikir ve görüşlerine başvurulmuştur:

Bigadiç Kaymakamı: Altuğ ÇAĞLAR

Bigadiç Belediye Başkanı: İsmail AVCU

Kadıköy Mahalle Muhtarı: Abdülkadir BİNGÜL

İlçe Yazı İşleri Müdürü: Hasan İLTERİŞ

Bu görüşler çerçevesinde güçlü ve zayıf yönler ile fırsatlar ve tehditler aşağıdaki gibi derlenmiştir.

Güçlü Yönler (S)

- Zengin bor yataklarından dolayı iş amaçlı dışarıdan gelen insan sayısının fazla olması,
- Hayvancılığın oldukça yaygın olması,
- Kırsalda yaşayan halkın şehirde yaşayan halktan daha fazla olması (Kırsal-33 bin, şehir merkezi-17 bin),
- Karaçam denilen ağaç türünün zenginliği ve kaliteli ormanlık alanın varlığı,
- Eski medeniyetlere ait yerleşim alanlarının ve tarihi dokunun varlığı,
- Termal turizm potansiyelinin çok olması.

Zayıf Yönler (W)

- Turistik tesis ve üst yapı eksikliği,
- Yeterli tanıtım ve pazarlamanın yapılamaması,
- Altyapı ve hizmet kalitesinin ihtiyaçlara cevap vermemesi,
- Madencilikten ve hayvancılıktan dolayı varlıklı olan yöre halkının başka gelir kaynağına ihtiyaç duymaması ve bununla doğru orantılı olarak girişimciliğin körelmesi.

Fırsatlar (O)

- Turizm yatırım teşviğine açık 7 bin dekarlık arazinin varlığı,
- Kırsal turizme olan ilginin artması,
- Dağ turizmi, kamp turizmi, çiftlik turizmi gibi turizm çeşitlerine olanak sağlaması,
- Balıkesir ilinin yakın zamanda büyük şehir olması.

Tehditler (T)

- Madencilğe daha fazla önem verilmesinden dolayı ortaya çıkan çevre sorunları,
- Balıkesir'in körfez bölgesinin kırsal turizm, termal turizm, dağ turizmi, deniz-kum-güneş konseptli turizm ile iç içe olması ve Bigadiç'in körfeze yakın olması,
- Şehirlerarası geçiş yolu güzergâhında olmayışı,
- Genç nüfusun giderek azalması.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada literatür taraması yapılmış ve Bigadiç'in kırsal turizm potansiyeli değerlendirilmiştir. Bigadiç'in kırsal alanlardaki kırsal turizm potansiyeli değerlendirildiğinde; ilin sahip olduğu değerlerin hem termal turizmin hem de doğa ve kültür turizminin canlandırılmasını sağlayacak birçok unsurun mevcut olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Turizmin bir bölgede planlanma yapılmadan geliştirilmeye çalışılması, olumlu etkilerini azaltmasının yanında, olumsuz etkilerinin artmasına neden olacaktır (Polat vd., 2013 s :3).Bu yüzden ilçenin turizm destinasyonu olarak geliştirilmesi için kısa ve uzun vadeli stratejik eylem planlarının oluşturulması ve bu eylem planları doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir. Bigadiç'in zayıf yönlerinden biri olan tanıtım ve pazarlama eksikliği, yerel yönetim tarafından dikkate alınarak, yapılan stratejik eylem planlarında tanıtıma bütçe ayrılması gereklidir. Bunun yanı sıra ve altyapı ile hizmet kalitesinin yetersizliği bir an önce giderilmesi gereken zayıf yönler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bigadiç, tarihi ve kültürel değerlerinin yanı sıra, doğal kaynaklar açısından da oldukça zengin bir potansiyele sahiptir. İlçenin %54'ünü kapsayan ormanlık alanların büyük çoğunluğunu meşe ve karaçam denilen ağaç türleri

oluşturmaktadır. Geçmişten günümüze ağaçların hem yakacak hem de mesken yapımı için tahrip edilmesi, sahadaki birçok alanda ormanlık alanların dağılışını da olumsuz etkilemiştir. Yerel yönetimler tarafından orman tahribatının önüne geçilmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması oldukça önemlidir. Çünkü Bigadiç, hem doğa sporlarına uygun topoğrafyası hem de barındırdığı ekolojik unsurlarıyla doğa turizmi için büyük bir potansiyele sahiptir. Yaylacılık, trekking, dağcılık ve avcılık gibi tüm doğa sporlarına ev sahipliği yapabilecek kapasiteye sahip bölgedeki en önemli doğal unsurlardan biri olan Ulus Dağı'nın turizme açılması ilçedeki turizm hareketliliğini arttıracaktır. Bu doğrultuda Ulus Dağı'nın Milli Park ilan edilmesi de düşünülebilir. Balıkesir ilinde bulunan, turizm potansiyeli açısından önem sırasına göre ele alınan mağaralar içerisinde Bigadiç Meyvalı Mağarası da yer almaktadır (Polat vd., 2013, s:4). Yeterli tanıtım yapıldığında mağara turizmi için de ziyaretçi çekmek mümkün olacaktır.

Zengin bor yatakları bulunan ilçede, madencilğe büyük önem verilmesi doğal yapının bozulmasına sebep olmaktadır. Bu noktada madencilik yapılırken çevreye verilen hasarın en aza indirgenmeye çalışılması gerekmektedir.

Bigadiç yöre halkına turizm bilinci kazandırılmadan var olan kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu noktada gerek yerel yönetimlere gerekse devlet kurumlarına önemli görevler düşmektedir. Başta genç nüfus olmak üzere kırsal nüfusun tamamına yönelik eğitim faaliyetleri planlamalı ve girişimcilik ruhu canlandırılmalıdır. Ancak bu şekilde turizmden maksimum fayda sağlanması mümkün olacaktır.

Bigadiç ilçesinde turizmin geliştirilebilmesi için alınacak önlemler sadece yukarıda bahsedilenlerle sınırlı değildir. İlçede turizmin ve buna bağlı olarak kırsal turizmin geliştirilebilmesi için daha birçok önlemin alınması gerekmektedir. Bu önlemler alındığı ve turizm potansiyeli değerlendirildiği takdirde bölge turizminin yalnızca termal turizm ile sınırlandırılmayarak, bölgeye termal turizm amaçlı gelen ziyaretçilerin bölgenin diğer turizm imkanlarına yönlendirilmesi ve kalış sürelerinin uzatılmasını sağlamak mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

- Altay, S. (2009). Kültür Odaklı Kentlerde Markalaşma ve Edirne Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim dalı, Doktora Tezi.
- Balıkesir Yaşam ve Turizm Dergisi, Sayı 2, Ocak 2017, s.72, Balıkesir
- Bozkurt, Ö ve Altundaş, Y. (2013). Bölgelerin Turizm Potansiyelinin Belirlenmesinde SWOT Analizi: Akçakoca Örneği. 14. Uluslararası Turizm Kongresi, Kayseri.
- Cebecioğlu, C. (2006). SWOT Analizi ve Bir İşletme Üzerine Uygulama. Gebze: Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Cengiz, G ve Akkuş, Ç (2012) Kırsal Turizm Kapsamında Yöre Halkının Kalkındırılması: Erzurum Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14 (22) 61, 74.
- Doğdubay, M. ve Karan, İ. (2015). Yiyecek-İçecek İşletmelerinde Etik Uygulamaların SWOT Analizi İle. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, (24), 32.
- Eray Polat, Sami Sonat Özdemir ve Meltem Özdemir, “ Kırsal Turizm Potansiyelinin SWOT Analizi İle Değerlendirilmesi: Balıkesir Örneği” Coğrafyacılar Derneği Uluslararası Kongresi Bildiriler Kitabı, 4-6 Haziran 2014, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Halfway C. J., Taylor N. (2006), *The Business of Tourism* (Seventh Edition), Prentice Hall, England,
- Şerefoğlu, C. (2009). Kalkınmada Kırsal Turizmin Rolü- 2007-2013 Yılları Arasında Ülkemizde Uygulanacak Olan İpard Kırsal Kalkınma Programındaki Yeri, Önemi Ve Beklenen Gelişmeler. Tarım Ve Köyişleri Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı. Uzmanlık Tezi. Ankara.
- Torun, C. (2015). Elazığ İlinin Kırsal Turizm Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Balıkesir.